

Konferenca balkanskih držav - Agresivni načrti sovjetov

BALKANSKE DRŽAVE POSLALE NEURADNE ZASTOPNIKE K BALKANSKI KONFERENCI, KI SE VRŠI V ATENAH. — RAZPRAVLJAJO SE NA NJEJ GOSPODARSKA, KAKOR TUDI POLITIČNA VPRAŠANJA. — NEUGODEN VTIS ZAROKE BOLGARSKEGA KRALJA.

Dunaj, Avstrija. — Pretekli ponedeljek se je otvorila v grškem mestu Atene balkanska konferenca držav, ki pa ne označaja oficijelnosti; na njo so poslale države svoje zastopnike, ki nimajo polne moči, marveč sede pri njej le kot neuradni odposlanci. Zastopane so vse države, namreč Jugoslavija, Grška, Bolgarija, Albanija, Rumunija in Turčija. Otvorjena je bila konferenca z novo balkansko himno, ki ima namen, da bi privedla te države do spoznanja, da so kljub raznim nasprotstvom vendar le ena gospodarska enota in da je v njih lastnem interesu, da tudi kot take nastopajo.

Zelo nerazveseljivo vpliva na delegate zaroka bolgarskega kralja z italijansko princezino. Zlasti jugoslovanski delegat je skrajno pesimističen glede bodočega vpliva te zaroke na odnose med Bolgarijo in Jugoslavijo, kajti skrajno verjetno je, da bo poroki sledila tudi politična zveza med Bolgarijo in Italijo in da bo v naprej Bolgarija le orodje v italijanskih rokah. Ze zdaj je skušala Italija vplivati na Bolgarijo, naj se konference ne udeleži, ako se bodo na njej razpravljala pereča vprašanja, kakor na pr. vprašanja manjšin.

Na programu konference, ki se ima završiti v petek, bodo gospodarske, kakor tudi politične zadeve. Delovala bo na to, da se ustanovi za vse balkanske države enotna trgovska zbornica, potom katere se bo lahko vršilo meddržavno trgovsko poslovanje. Dalje, da se bo odpravila konkurenca v balkanskih produktih, kakor so tobak, žito in vino. Razpravljati se namerava tudi o tem, da bi se vršila vsakoletna konferenca balkanskih držav, bodisi pod pokroviteljstvom Briandovih evropskih zd. držav, ali pa tudi neodvisno. Med državami bi se tudi izmenjavali učitelji, da bi na ta način inteligencija pripomogla k zbližanju. — Konferenci predseduje grški min. predsednik.

SLOVENKA PELA NA RADIO

Forest City, Pa. — Mnogo tukajšnjih radió-apatov je bilo preteklo soboto zvečer naravnanih na postajo WFI v Philadelphia, kjer je pela tukajšnja slovenska rojakinja, Miss Albina Osolin, in sicer z izvršnim uspehom. Miss Osolin je stopila v kontest, ki ga je priredila radio družba Atwater Kent.

Washington, D. C. — V zadnjem štetju se je dognalo, da je država Texas pridobila v 10 letih največje število farm. Zdad znaša to število 496.000, kar je za 60.000 več kakor v letu 1920.

SOVJETI NAMERAVAJO VOJNO

Odkrili so sovjetske načrte, po katerih namerava Rusija prihodno pomlad napasti Rumunijo. — Namen napada bi bila pridobitev Besarabije.

London, Anglija. — Kakor se ugotavlja v gotovih krogih, imajo sovjeti izdelan resen načrt, da prihodno pomlad izvedejo oborožen napad na Rumunijo, in sicer v svrhu, da si pridobijo nazaj Besarabijo, ki je pred vojno spadala k Rusiji. Iz Moskve so prejeli sovjetski poslaniki v Londonu in Parizu šifriran brzojav, na katerem daje sovjetska vlada ukaz, naj se skuša poizvedeti, kaj bi ostali svet storil, ako bi Rusija ta napad izvedla. Od odgovora na ta brzojav, ki ga bodo poslali omenjeni poslaniki sovjetski vladi, odvisi, se bo li napad izvršil ali ne.

Podrobni načrt za ta napad se je izdelal že meseca junija na tajni vojni konferenci v mestu Karkov. Po njem bi se vojne operacije ne pričele pozneje kakor 20. marca 1931. Po prehodu čez reko Dnjester bi rdeča armada prodirala v treh skupinah. Smer prve, leve skupine bi bilo mesto Kišinev, severna tretja skupina bi šla proti mestu Čotin. Ti dve skupini bi bili napadalni, dočim bi srednja je vzporedno z njimi šla naprej.

Vse te operacije bi bile po sovjetskih načrtih končane tekom treh tednov. Da bi se moglo to izvesti v tako kratkem času, bi pripomoglo to, ker bi se pri napadnih ne posluževali težke artilerije, marveč bi konjenica, lahka artilerija ter aeroplani zavzemali odločilno vlogo. Poleg redne vojske pa bi se poslale v Besarabijo tudi večje skupine vojakov, preoblenih v kmete, ki bi tako maskirani napadali Rumune v hrbet.

ODLOČILNA BESEDA SLOVENCEV PRI UPRAVI JOLIETA

Joliet, Ill. — Kakor povzema iz farmarskega glasila za Will County, so jolietški tujerodci temeljito potolkli političarje, ki sami sebe nazivajo stoprocentne Amerikance, in jim zavrlj njih mahinacije, ki so šle za tem, da bi mesto izdalo za \$1.200.000 bonдов za o. krajne ceste in bi se s tem zadolžilo do zadnjega dolarja. Ogorčeni vsled vednega zapostavljanja teh "Amerikancev" so se tujerodci v severnem delu mesta združili v takozvani "klub lige narodov", ki obsega Slovence, Hrvate, Slovake in Italijane, in sijajno delo je iz-

DVE NAJLEPŠI

Tukaj je slika dveh deklet, ki ste bili izbrani na nedavnem kontestu lepotic, ki se je vršil v Rio de Janeiro v Braziliji, kot najlepši na celem svetu. — Kateri bi vi prisodili prvo mesto? Well, sodniki na kontestu so ga prisodili deklici na desni strani, ki je Miss Yolanda Pereira, katera je na kontestu zastopala Brazilijo; na ta način je dobila naslov "Miss Universe — 1930". Druga, na levi, Portugalka Fernanda Goncalves, si je pridobila drugo mesto.

VLOGA PROHIBICIJE PRI VOLITVAH

V mnogih državah bo pri prihodnjih volitvah stalo prohibicijsko vprašanje na prvem mestu.

Washington, D. C. — Ze odkar obstoja prohibicija, ni nje no vprašanje poseglo tako globoko v politično življenje, kakor bo pri prihodnjih novemberskih volitvah. Le malo držav je, v kateri bi se ta zadeva sploh pri kampanjah ne omešljala. V mnogih je sicer važen faktor, ki pa vendar ne stopi na prvo mesto; take države so W. Va., Okla., Nebr., in Colo. Izrazito na podlagi prohibicijskega vprašanja pa se bodo vršile volitve v šestih državah, namreč Mass., N. H., Del., Ohio, Ill. in Mont.

Tako važna je prohibicijska zadeva v marsikaterih državah, da bo imela odločilen vpliv celo pri izbiranju delegatov k narodnim konvencijam strank, ki se bo vršilo v letu 1932, in republikanci so v resnih skrbeh, da bodo potolčeni od demokratov ravno radi svojega dosedanjega strogega stališča glede izvajanja prohibicije.

AMERIŠKI LIST V MOSKVI

Moskva, Rusija. — Prvi časopis, pisan v angleškem jeziku, je izšel tukaj preteklo nedeljo. Imenuje se "Moscow News" in bo izhajal vsakih pet dni. Namenjen je Amerikanem, katerih je v tukajšnji okolici okoli 2000.

vršil ta klub, ko je pobil nameravano izdajo omenjenih bonдов. Zlasti sta se izkazala pri tej borbi naša rojaka Mr. Jos. Zalar, ki je predsednik kluba, in Mr. J. L. Živec, Jr.

KRIŽEM SVETA

Pittsburgh, Pa. — Črnc B. Robinson, igralec v nekem tukajšnjem gledališču, je stekel za nekim banditom, ko je ta iztrgal ročno torbico neki ženski. Policist pa, ki je videl Robinsona teči, je smatral njegova za bandita, je ustrelil nanj in ga nevarno ranil.

Los Angeles, Cal. — Na tukajšnjem letališču je pristal avijatik A. Wilson. V 22 dneh je prispel iz Chicage v aeroplano, izdelanem v letu 1910, kar je bilo največje potovanje v letalu te vrste do zdaj. Med potjo se je ustavil 36krat.

Duluth, Minn. — Najprej je zastrupila svojega 12-letnega sina in nato je Mrs. P. Sramek ostali trup še sama spila. Oba sta podlegla. Za čin, ki se je izvršil v nekem hotelu, se ne ve vzroka.

Berlin, Nemčija. — Po dolgi boleznii je umrl v starosti 58 let načelnik tukajšnje borze, R. Pohl. Bil je po celi deželi znan bankir.

Elizabeth, N. J. — Neki bus Greyhound linije je preteklo nedeljo zjutraj vozil 19 potnikov, namenjenih v New York. Kakor se ugotavlja, je voznik pri kolesu zaspal in bus je najprej zadel v hidrant ter nato odletel in treščil v neko veliko drevo. Vseh 19 potnikov je zadobilo poškodbe, osem izmed njih nevarne.

Washington, D. C. — Tukajšnji rumunski poslanik je objavil, da so vesti, ki jih je časopisje zadnji čas dalo v svet, namreč, da namerava rumunska kraljica Helena zapustiti deželo in se stalno preseliti v Nemčijo, brez podlage in zato neresnične. — Toliko reklame ima pač malokatera dežela, kakor je ima Rumunija potom svojega kraljevega dvora.

DOBRI IZGLEDI ZA GROZDNO INDUSTRIJO

Chicago, Ill. — Preteklo nedeljo se je mudil v tem mestu Mr. F. J. Koster, načelnik družbe California Grape Control Board, in se je ob tej priliki zelo pohvalno izrazil o letošnjih izgledih razpečavanja kalifornijskega grozdja. Letošnji pridelek je boljši, pravi, kakor je bil tekom mnogih prejšnjih let, in je tudi večje povpraševanje po grozdju, ki je prohibicijski komisar, Woodcock, podal izjavo, da je pridelovanje vina za domačo uporabo dovoljeno.

'DOM OB SOČI'

je vrlo zanimiva in pretresljiva slovenska povest, ki začne izhajati v Am. Slov. časopis par dni. Ako hočete natančno spoznati, kako se godi našemu preganjanemu narodu na Primorskem in Goriskem, tedaj čitajte to povest od kraja, da Vam ne bo pozneje žal. Opozorite svoje prijatelje in znance, naj si naroče list pravočasno, da bodo deležni te povesti takoj od začetka.

Iz Jugoslavije.

LEP USPEH DOMAČE LESNE INDUSTRIJE. — OBSODBA ROPARSKÉ TOLPE. — V BOJU Z MEDVEDI. — SMRTNA KOSA. — NESREČE IN DRUGE NEZGODE V DOMOVINI.

Domača industrija

Cinkarna d. d. v Gaberju pri Celju se zadnja leta prav lepo razvija. Dočim je njena produkcija pred vojno dosegla letno komaj 40.000 stotov cinka in 3500 stotov cinkovega prahu, je znašala njena produkcija lani 54.130 stotov cinka, 10.662 stotov rafiniranega cinka, 9915 stotov cinkove pločevine, 8777 stotov cinkovega praha in 43.567 stotov žveplene kisline. Zaposluje okoli 500 delavcev in je lansko leto plačala za delavske mezde 7 in pol milijona dinarjev.

Lep uspeh kaže tudi industrija palic. S prvovrstnimi izdelki in okusno izdelavo si je ta industrija pridobila že velike inozemske trge, z domačega trga pa izpodrinila inozemsko konkurenco. Palice izvažajo v Anglijo, Zed. države, Nemčijo, Švico, Grčijo, Bolgarijo itd.

Obsojeni roparji

Kakor je bilo včeraj poročano o roparski tolpi, katero so sodili v Mariboru, je sodišče izreklo sledečo obsodbo: Ant. Zrnc je dobil 14 let težke ječe; Ivan Bahčič 10 let težke ječe; Franc Šuštaršič 7 let težke ječe; Viktor Jeriha 6 mesecev težke ječe. Poleg teh je bilo obsojenih še šest drugih pomagačev na zapor od 42 dni in 600 Din kazni, nekateri tudi na izgubo državljskih pravic za eno leto.

Lovec v boju s 5 medvedi

Smuka pri Kočevju. — Prava nadloga so letos v naših krajih divji prašiči, ki vse preverneje in razrijejo po polju. Največ v Laščah, Malem in Velikem Lipju, da izgleda polje kakor puščava. Pa se tudi medvedje potepajo po naših gozdovih, a kmetom niso tako nevarni. Ne dolgo tega je neki lovec iz Hinj ustrelil pet medvedov. Samec je podrl z enim strelom. Samica mu je dala precej težave in je moral bojovati hud boj, predno jo je ustrelil, ker je porabil samo zanj 7 nabojev. Nato je ustrelil še tri mladiče. Res korajžen lovec.

Smrtna kosa

V Mariboru je umrla Štefanija Glaser, delavčeva soproga, stara 25 let. — V Hrastniku je umrla M. Medved, vdova po kurjaču v steklarni. — V Braslovcah je umrla Marjeta Stamolova, občinska reva, stara 88 let. — V ljubljanski bolnici je umrl Stanko Novak, edini sin kamnoseškega mojstra Novaka v Stožicah.

Težka nesreča v Mariboru

Tovarniškemu ključavničarju Antonu Kalinu je hidravlično kladivo docela zdrobilo levo roko, katero so mu morali v bolnici amputirati.

Medved

Pastirji v Zgornji Kokri so že delj časa opazili, da jim zmanjkujejo ovce. Letošnje poletje je že zmanjkalo 30 ovac, ki so postale žrtve neznanе zveri. Vse okolnosti kažejo, da se je že spomladi v planine naselil medved, ker so lovci že takrat naleteli na njegovo sled.

Maribor

Pri umivanju okna se je v kavarni "Rotovž" zaposlena kuharica Ivana Brandlova tako nevarno porezala z ubito šipo po desni roki, da je morala v bolnico.

Skoro 50 let stregla bolnikom

V Mariboru je dne 14. sept. umrla splošno znana sestra Placidija Perdeller, usmiljena sestra reda sv. Vincencija Pavlanskega. Rodom je Tirolka in je prišla v mariborsko bolnico že leta 1882. Skozi skoro 50 let se je ta pobožna duša žrtvovala edino za bolnike in jih tolažila.

Brivec, ki zna streljati

V Trčiču, kjer ima mesar in posestnik Godnov tudi svojo klavnico, je hotel te dni zaklati vola. Ker je pa vol imel slabe noge, se mu je vrvo na prvem udarcu zmuznila z glave, voljo je pa ves divji ubral ven. Po dolgem času ga je ustrelil brivec Miha Godnov z enim strelom.

Prestrašila se je

Terezija Meškova na Teznu pri Mariboru se je tako prestrašila hupe nekega mestnega avtobusa, da je padla na tla in se občutno poškodovala.

Padec z vlaka

Med postajama Kresnice-Litija sta padli z vlaka 13letna Ela Keržan in 3letna Fani Žnidar. Ela je hotela malo Fani pri vratih malo dvigniti, da bi ta boljše videla. Vrata so se pa odprla in obe sta padli skozzi odprtino ter zadobili težke poškodbe in istim podlegle.

Korajžni fantje

V Ribnici v gostilni pri "Rokah" so se zbrali mladi fantje in dekleta, ki so povabili tudi harmonikarja ter peli in plesali in pili, ker vse to še ni bilo dovolj, so se še stegli.

Zlikovci

Posestniku Čampi v Ribnici so ponočnjaki do tal polomili celo brajdo. Zrelo grozdje so razmetali po cesti in tudi mladike so raznesli in razmetali okrog.

Nová stavba

V Sarajevu nameravajo prihodnje leto zgraditi veliko tehnično šolo, ki bo stala na trgu Grge Martiča.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.

The First and the Oldest Slovenian Newspaper in America.

Ostanovljen leta 1891.

Established 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljkov in dnevoev po praznikih.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Izhaja in tiska EDINOST PUBLISHING CO.

Published by: EDINOST PUBLISHING CO.

Naslov uredništva in uprave: 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Address of publication office: 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Subscription rates: For one year \$5.00, For half a year 2.50, For three months 1.50.

Subscription rates: For one year \$5.00, For half a year 2.50, For three months 1.50.

POZOR. — Številka poleg vašega naslova na listu znači, do kedaj imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker s tem veliko pomagata listu.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Stalinova zidava

III.

Tu tiči vsa skrivnost Stalinove zidave, Stalinove oblasti. Glasom ustave v novi Rusiji je vsa oblast pri sovjetih. Ti se "volijo" v vaseh, okrajih...

Vsa ta zidava je skrbno in vrlo dobro izdelana, za stran-ko seve. Faktično eksekutivno in odločilno moč imajo v svojih rokah tajniki sovjetov.

Stalin je videl skozi dilco. Kot orientalec je prekosil vse druge v svoji prekanjenosti. Ko je pregledal sistem, in kako sistem učinkuje, je spoznal, da bo vladal v resnici tisti, ki ima za seboj sovjetske tajnike po širni uniji.

Tako se je Stalin pripravil na bitko. Njegovi opONENTI so silno bobnali in kričali, Stalin je ostal miren, tih, a je delal čisto nevidno.

Ko se je zbral kongres sovjetov, ki ima po ustavi najvišjo oblast, je bil Stalin siguren, da tistih osem sto mož, ki so sedeli v kongresu, je šlo skozi njegov precednik, so bili pripravljani po njem in njegovih tajnikih, in lahko slepo zaupa na njih udanost in glasove.

EVHARISTIČNI KONGRES V OMAHI

Poroča Anton Grdina.

Iz cele duše in iz dna sreča bi rad napisal poročilo o zgoraj navedenem evharističnem kongresu in o pobožnosti, ki se je vršila v čast Kralju vseh kraljev. Rad bi jo opisal tako, kakor sem jo videl z očmi, kakor sem jo občutil s srcem.

Politično situacijo v Rusiji lahko označujemo kot avtokracijo sovjetskih tajnikov, združeno v Stalinovih rokah. Stalin je avtokrat in ni. V svojih rokah ima vso moč, je toraj avtokrat, in zopet deli to moč s svojimi tajniki, in zato ni avtokrat, ker avtokracija je pri tajnikih, njegovih slugah.

KAJ PIŠEJO IZ BARBERTONA

Po novi postavi v naši državi se mora letos vsak državljani kateri hoče voliti iti registrirati ne glede nato ako se je že leto registriral pri primarnih volitvah.

Šola za pouk za državljanstvo v našem mestu se je začela dne 29. septembra. Poučevalo se bo vsak ponedeljek in četrtek v Central High School od sedme do devete ure zvečer.

SMRTNA KOSA V LA SALLE La Salle, Ill.

Zadnji petek je tukaj premilno 17 letni Frank Baznik, sin ugledne slovenske družine Mr. in Mrs. Anton Baznik, 944 Fourth Str. Bil je precej časa bolan, zadnjih sedem tednov pa stalno v postelji.

Pokoju je bil rojen v La Salle in bil zelo marljiv fant. Zaposeljen je bil nekaj časa v tujakšnji urarski tovarni v Peru. Ravno je začel delati, da bi bil starišem v olajšavo, ga je porušila neusmiljena bolezen in prerani grob.

Poročevalec. IZ URADA MATERNEGA DRUŠTVA No. Chicago-Waukegan, Ill.

Naznanjam vsem članicam Maternega društva, da pridemo dne 12. oktobra zvečer ob pol 8. uri "Bunco-party" v šolski dvorani, v korist cerkve. Vse članice ste naprosene, da se udeležite. Vsaka je prav le-

prav močno priljubljeni in spoštovani. Povsod so sprejeti kakor pravi apostol. To pa tudi zaslužio s svojim neumornim delovanjem, ki je znano vsakemu.

Prvi dan smo mi Clevelandčanje seveda zamudili. Dospeli smo tja šele v tork zjutraj ob 8. uri. Naš clevelandski prevz. škof Joseph Schrembs so bili takorekoč patron tega velikega kongresa. Zavzemali so na kongresu več važnih mest in imeli več znamenitih govorov.

po naprosena, da prinese po 1 dobitek. Dobitek prav lahko že med tednom prinesete k Mrs. Hodnik, ki je blagajničarka. Tikete bomo že med tednom prodajale po 35c.

Ob enem se tudi zahvalim članicam za tako obilno udeležbo pri pogrebu članice Anne Rep. Ona je bila članice pri materinem društvu od začetka zato smo vse članice dolžne, da se je spominjamo v svojih molitvah.

SMRTNA KOSA V LA SALLE La Salle, Ill.

Sedaj na jesen se marsikomu budijo razni spomini, katere je sam doživel, ali jih je pa slišal od starejših pripovedovati. Tako je tudi meni še prav živo v spominu dogodka, ki sem jo slišal iz ust mojega očeta.

Bilo je leta 1852, ko so bili moj oče še fant in so služili pri Jožetu Petelin, po domače pri Španovih v Preserjih. Nekega jesenskega večera, ko je grozdje zorelo, so se zbrali kakš štiri fantje, da grejo krast župnikovo grozdje, ki je bilo okoli pokopališča in je prav dobro obrudilo.

Rečeno, storjeno. Sreče pa niso imeli. Komaj so se spravili, da bodo začeli obirati grozdje, že jih preplaši in zbega ropot in neznan stopicanje po pokopališču za zidom.

prav močno priljubljeni in spoštovani. Povsod so sprejeti kakor pravi apostol. To pa tudi zaslužio s svojim neumornim delovanjem, ki je znano vsakemu.

Po vsem tem si lahko vsak sam predstavlja, kako ogromna je morala biti udeležba ljudstva. Natančnega števila ne vem. Ve ga pa Bog, zato ga tudi ne morem povedati, ker vem, da bi se nekateri, ki se strašno boje visokih števil,

Brihtnost svoje vrste...

Janez, redakter lawndalske tetke, se igra morda namenov "firnikulce", ali pa je v svoji nervoznosti toliko glup, da nas vprašuje, zakaj smo objavili izjavo italijanskega socialističnega voditelja Turattija, ki je obsodil tržaški umor.

Čepetov kozel je namreč večkrat po noči ušel z doma in se hodil past na pokopališče, ker tam je bila velika in lepa trava. Tako jo je tudi omenjenega večera ubral na pokopališče, kjer se je mirno pasel, ne zmenec se za nič drugega, kakor za sočno travo.

Glavo je izgubil. — Vaša tašča je padla v vodo, pa ste jo rešili.

Marljiv študent. — Prvi študent: Kolikokrat si ti že padel? Drugi študent: Pojutrišnjem bom desetkrat.

govor, je bil v svoji radovednosti takoj pri postelji. Zena v temi stegne roko in ravno zadene na kozlovo glavo. V silnem strahu zakriči: "Ježes, Marija!" Kaj je to? Roge ima in pa kosmato je. Ali je hudici ali kaj? Na ta krik pa vstane mož in prižge luč. Tedaj pa oba spoznata, da je Čepetov kozel. Zena razjarjena vstane in hiti v kuhinjo, prine za burklje in začne neusmiljeno udrihati po ubogem kozlu.

Fantje so pa ves čas tiho tepeli pod oknom, dokler ni gospodar odprl vrata in kozlo spustil ven. Fantje so prav gotovo privoščili kozlu vse gorke, ker jih je spravil v tak strah in jih pripravil ob sladko grozodje.

Da je vse to resnica, bi prav lahko potrdili tudi mati Rev. Fathra Zakraskja, ker so iz Čepetove hiše. — Reče pa naj kdo kar hoče, fantje niso imeli prav, ko so to napravili.

kadar se gre za bogočastje razjezili. Dokazano pa je, da je bilo na tej slavnosti že za naj omenjenih 55 škofov, naj se radi nasprotno tvari, kdo tudi na glavo postavil. Njih imena pričajo, ki ostanejo zapisana. Samo po sebi se pa tudi razume, da so škofje privabili duhovnike in ti zopet vernike — svoje farane. Zato je bil ta začetek take velike steni v ponedeljek večer. Kakor so nam pripovedovali, Zato je bilo v škofijski cerkvi v tork tako sijajno, ker se je zbrala tako ogromna množica cerkvenih dostojanstvenikov. Ker je bilo toliko ljudstva, duhovnikov in škofov, je bilo na programu določeno, da se vsi v vseh mestnih cerkvah v tork večer ura molitve pred Presv. Rešnjim Telesom in da pridigo eden izmed škofov.

(Dalje prih.)

Zapadna Slovanska Zveza

DENVER, COLORADO.

Naslov in imenik glavnih uradnikov.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: Anton Kochevar, 1208 Berwind Ave., Pueblo, Colo.
Podpredsednik: Geo. J. Miroslavich, 3724 Williams St., Denver, Colo.
Tajnik: Anthony Jeršin, 4825 Washington St., Denver, Colo.
Blagajnik: Michael P. Horvat, 4801 Washington St., Denver, Colo.
Vrhovni zdravnik: Dr. J. F. Snedec, Thatcher Bldg., Pueblo, Colo.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: Matt J. Kochevar, 328 Central Block, Pueblo, Colo.
2. nadzornik: Mary Grum, 4949 Washington St., Denver, Colo.
3. nadzornik: Joseph Škrabec, 412 W. New York Av., Canon City, Colo.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: Leo Jurjovec, 1840 W. 22nd Place., Chicago, Ill.
2. porotnik: Anton Rupar, 408 E. 61st Ave., Pueblo, Colo.
3. porotnica: Rose Grebenc, 1126 E. Gist St., Cleveland, O.
4. porotnik: Edward Tomšič, Box 74, Berwind, Colo.
5. porotnik: Peter Blatnik, Box 286, Midvale, Utah.

URADNO GLASILO:

"Amerikanski Slovenec", 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Vse denarne nakaznice in vse uradne reči naj se pošiljajo na glavna tajnika, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem v odrasli oddelci, spremembe zavarovalnine, kakor tudi bolniške nakaznice, naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika.

Z. S. Z. se priložuje vsem Jugoslovanom, kakor tudi članom drugih narodnosti, ki so zmožni angleškega jezika, da se ji priključijo. Kdor želi postati član zveze, naj se oglasi pri tajniku najbližnjega društva Z. S. Z. Za ustanovitev novih društev zadostuje osem oseb. Glede ustanovitve novih društev pošlje glavni tajnik na zahtevo vsaj pojasnila in potrebne listine.

SLOVENCİ, PRISTOPAJTE V ZAPAD. SLOVANSKO ZVEZO!

IZ URADA GLAVNEGA TAJNIKA Z.S.Z.

Zadnji mesec je zavedni član Frank Turk, ki se je nahajal na potnem listu v Ruth, Nevada, ustanovil novo društvo z imenimi člani ter ga priklopil pod našo dično Z.S.Z. Novemu društvu so izbrali ime "Hribski bratje" in številka jim je bila določena 45. Omenjenemu sobratu Turku se najprisrčneje zahvaljujem za njegovo požrtvovalno delo, kakor tudi vsem onim, ki so mu pripomogli, da se je društvo ustanovilo. Upati je, da bo lepo, složno in v bratski harmoniji napredovalo.

Dne 14. septembra so pa zavedne rojakinje v Canon City, Colo., s pomočjo tretjega nadzornika Josepha Škrabca ustanovile žensko, angleško poslušajoče društvo z desetimi članicami. Ime tega društva je "Royal Gorge Circle" št. 46. Sobratu Škrabcu, njegovi soprog, sestri Konte, in vsem onim, ki so s tem pripomogli, da se je omenjeno društvo ustanovilo, najlepša hvala. Tudi tukaj se pričakuje, da bo društvo lepo napredovalo, osobito pa še, ko se delavske razmere malo izboljšajo.

Bratje in sestre! Posnemajte zgoraj omenjene; oni, ki ne nahajate na potnih listih, ustanovite društvo v vaši naselbi, in oni, ki ste v večjih slovenskih naselbinah, kjer že obstaja društvo Z.S.Z., se vas pa prosijo, da skušate ustanoviti angleško poslušajoče društvo. Pogoj za pristop k Z.S.Z. so tako dobri, da lahko vsak, ki se ni zadosti zavarovan, pristopi. Do 31. decembra t. l. je kampanja za nove člane; v tej kampanji so vsi novopristopili člani prosti pristopnine, plačajo le njih navadni assessment in postanejo polnočlani člani. Pokažite svojim prijateljem naša pravila, povejte jim, kaj vse so deležni člani Z.S.Z. v slučaju bolezni ali nezgode. Pokažite jim tudi pravila glede 20letne zavarovalnine, kajti ta je še najvažnejša, osobito pa še za mlade člane. V tej zavarovalnici ima član po treh letih že gotovo rezervno, kakor tudi plačano vrednost v njegovem certifikatu. Torej požurimo se vsi, da bomo storiili svojo dolžnost napram naši materi Z.S.Z., katera je 102.86% solventna, je ustanovljena na zdravi in nepristranski podlagi, imamo prosto pristopnino in poleg tega pa še Zveza plača po \$2.00 provizije za vsakega člana, ki pristopi in je sprejet v odrasli oddelci. Vse, kar nam je treba, je malo požrtvovalnosti in dobre volje in agitacije ter tekoča kampanja bo uspešna.

Z bratskim pozdravom ostajam udani za uspešno kampanjo,
Anthony Jeršin, gl. tajnik.

P.S.:—Ravnokar sem prejel aktuarno tabelo od našega aktuarnika, v kateri je preračunano, koliko bi moral član doplačati, če želi spremeniti iz navadne zavarovalnine v 20letno zavarovalnico; zato se naznanja članom, ki se za to zanimajo, da naj potem njih društvskih tajnikov to poizvedo. Tukaj vam bom podal samo eno prigilho: Član, ki je pristopil v oktobru 1920, je bil star 20 let in se zavaroval za \$1000.00 navadne dosmrtnne zavarovalnine, in bi v tekočem mesecu želel spremeniti iz navadne dosmrtnne zavarovalnine v 20letno zavarovalnico, bi moral doplačati svoto \$75.17 in njegov mesečni assessment od 1. oktobra 1930 do 1. oktobra 1940, v smrtinski sklad bi bil po \$1.98 namesto po \$1.23, in v septembru 1940 bi plačal zadnji tozadevni assessment. Upajoč, da se bo članstvo začelo zanimati za omenjeno zavarovalnico, za kakršna pojasnila stojim vam na razpolago.

Društvene vesti in naznanila.

IZ URADA DR. SV. CIRILA IN METODA ŠT. 33, ZS.Z.

Chicago, Ill.

Uradno naznanjam, da se vsi redna mesečna seja v sredo t. l. 8. oktobra 1930, v navadnem prostoru, točno ob 8. uri zvečer.

Člani in članice se v ljudno vabite, da se te seje polnoštevilno vdeležite, imamo za rešiti več važnih točk v korist društva in Zveze.

Cenjeni sobratje in sestre čas za društveno letno veselico se bliža, še dober mesec in pol mesec časa za pripravo. Na seji se bo sklepalo, kaj bi se dalo storiti, da se dosežejo boljše uspehi in v zadovoljstvo

Frank Primožich, tajnik.

V vsakem slučaju, če želite prodati, ali kupiti, oglašajte v "Amerikanskem Slovencu"!

Our Young ZS.

UNITED COMRADES, JUVENILE BRANCH NO. 1, ZS.Z.

Denver, Colo.

Dear Friends and Readers:

It is quite a while since you read anything from us. I suppose you thought we went out of existence, but we are still here. Well, the membership campaign is over now, and Edward Jeršin received first prize for getting the most new members. We are very proud of you, Edward. May Malensek, Edward Perme, Geo Miroslavich, Jr. and Helen Miroslavich received the other 4 prizes, who also deserve a lot of credit.

Our last meeting was held on Sunday, September 28. At this meeting we decided to help in every possible way the Trail Blazers in their Minstrel Show; our greatest help will be shown by being there to see it. Oh, won't the other Lodges including St. Martin's, Queen of the Holy Rosary and Trail Blazers be glad to know that in the near future we intend to give the entertainment after their meetings. I am sorry to say that only seventy-five attended the last meeting. Can't we have at least one hundred at the next meeting? We had some wonderful talks from our Supervisors, Mr. Stanley Jeršin, Mr. John Peketz, Jr., and Mrs. Joseph Shaball, the president of the Trail Blazers Lodge No. 41.

We are going to start a Christmas play at our next meeting, so be on the watch for our announcements about it.

If you do not belong to the United Comrades, I am advising you to join now before it is too late. The dues is only fifteen cents a month. At the end of every meeting refreshments are served that are extraordinarily delicious. Don't forget to be at the Minstrel Show.

A Booster.

YOUNG Z. S. Z.

Denver, Colo.

Here we are again, we just can't get our minds off The Trail Blazers Swannee Minstrel Show and the more of the rehearsals we see and the enthusiasm the boys are putting into the work, we know that it is going to be a knockout from start to finish; and there will be plenty of laughs for all—the young and old, skinny and fat, short and tall.

Work has started on the second part of this play and it alone will be worth the price of admission. Here you will see and hear those black mummies and pickaninnys and the darkies singing those old plantation songs.

All members of the Trail Blazers Lodge are requested to attend the next meeting of the lodge which will be held on Monday, Oct. 20th, at seven-thirty p. m. sharp as things of importance are going to be discussed at this meeting.

George: To president of Trail Blazers, — Say Joe: "I hear you are an actor."

Joe: "Sure George."

George: "What part do you take?"

Joe: "Why I am acting on the refreshment committee." Now load up your steins with this.

It has been rumored that Joe (Know it all) Shaball has opened up a pinochle school and that he has the following four pupils, namely: Frank (Loco) Grande, Mutt (Rastus) Chemus, Tony (Pretzels) Lunka and Joe (Bid Em High) Skul. This bunch does not deny or verify that this school is in existence. If results are shown by these pupils, we know that someone is tutoring them.

Tony (Rabbit-Foot) Jeršin and Matt (Horseshoes) Grum, are leading the Four Aces Pinochle League at the present writing. Tony (Chesty) Zalar, with his partner Joe (Know it All) Shaball, are leading the League in double Pinochles. Wonder where Tony gets em. Being a moulder he must mould the two black Queens together with the two red Jacks.

What has happened to Joe Dometrovich? He hasn't been seen or heard from since he bought that new sedan. He must be treating the ladies — How about it girls?

Vincent Stonich has been taking a correspondence course in carpenter work and for practical work he started to build a barn and by the looks of THAT BARN one or two of his lesson's must have been lost in the mail.

Joe Grubestic was seen at several of the leading theatres the past week looking for scenery. Why worry Joseph, the Boys will be a good scene by themselves without any more decorations.

Ferdie (Jazzbo) Cain, gets very nervous when John (Gumbo) Peketz gets on his high horse. It reminds Ferdie of the good old days of Cheyenne (Shy-Ann).

Joe (Bozo) Tekavec has learned a new-note — it accompanies the FLIVVER.

Steve (Smooth-Top) Malensek was all excited the other morning. In looking in the mirror he noticed three new hairs on his dome, but they were loose ones that strayed there.

Mahogany Boys.

GOST REŠIL GOSPODARJA BANDITOV

Chicago, Ill. — V prodajalno sladoleđa na 2201 W. Madison St. je vstopil G. Kieffer ravno, ko je neki bandit bil na delu, da oropa lastnika. Kieffer je takoj skočil ven in obvestil policijo, ki je nekoliko trenutkov pozneje že imela v rokah bandita, Gus Krinasa, 4934 Monroe St.

V STARI KRAJ

Večina naših starokrajskih potnikov prihodnjih par mesecev bo potovala v sledečih skupinah:

24. oktobra na slavnem ILE de FRANCE, ki je rojakom tako dobro znan, da ne rabijo posebnega opozovanja;

25. oktobra na SATURNIJI na Trst;

11. novembra na največjem in najmodernejšem francoskem parniku — LA PAYETTE — se vrši posebne skupno potovanje za one potnike, ki nimajo veliko denarja. Tretji razred do Ljubljane skupno z davkom stane samo \$109.73. Poleti je ta parnik samo za turiste, a sedaj se nudi tudi potnikom tretjega razreda. Kdor hoče poceni potovati, naj se pridruži temu potovanju;

12. novembra VULCANIA na Trst;

21. novembra zopet odpluje ILE de FRANCE;

29. novembra na SATURNIJI božično potovanje na Trst;

3. decembra skupno potovanje na AQUITANII;

5. dec. 1. božično potovanje po Francoski liniji na prijetnem PARISU;

12. dec. glavno božično potovanje na vraku — ILE de FRANCE;

16. dec. EUROPA, ki nudi zadnjo mihiho za božično potovanje.

Ako želite potovati na kakem drugem parniku, pišite po naš Vožni red.

Za vsa nadaljna pojasnila se obrnite na:

LEO ZAKRAJSEK

Midtown Bank of

New York

630—9th Avenue,

New York, N. Y.

For COLDS, COUGHS

Sore throat, muscular rheumatic aches & pains, apply MUSTEROLE, the "counter-irritant"

MUSTEROLE

BETTER THAN A MUSTARD PLASTER

AT ALL DRUGGISTS

TO IN ONO.

KORAK BLIŽJE NA SLEDI ZA MORILCEM

Chicago, Ill. — Še vedno so oblasti na vnetem delu, da pojasnijo umor, ki se je izvršil 9. junija nad časnikarskim poročevalcem lista "Tribune", A. Linglejem. Aretirale so v zvezi s tem že večje število osumljenjcev, proti katerim pa so morale vedno ukiniti obravnavo zaradi pomanjkanja dokazov. Upajo pa, da so zdaj končno našle sled, po kateri bo mogoče priti tajnosti do dna. Pri zaslišavanju je namreč neki bandit, ki je bil aretiran zaradi rop, priznal, da je bil v zvezi z Linglejevim umorom. Ta mož, F. H. Bell, je izjavil, da je usodnega dne vozil dva druga možka, J. H. Trauma, proslulega bandita iz Indiane, in R. Sullivan, svojega tovariša pri mnogih zločinih, v bližino kraja zločina, kjer se jim je pridružil četrti možki, ki odgovarja opisom, katere so podali očitvidci o morilcu. Dočim je ta mož izstopil na Randolph St., so se drugi odpeljali naprej.

NEMŠKI FAŠISTI PRICENJAJO

Köln, Nemčija. — Prav po vzgledu italijanskih fašistov poskušajo tudi fašisti v Nemčiji uvesti revolversko strahovladno. V nekem tukajšnjem gledališču so si preteklo soboto igralci-komiki privoščili pri svojih šalnih narodnosocialistično stranko (fašiste). Komaj pa so pričeli, že se dvigne gruča pristavev te stranke in s steklenicami in palicami v rokah navali na oder. Padlo je tudi več strelav. Enega igralca so tako pretepli, da bo bržkone ranam podlegel. Policija je končno junake razgnala.

Hitler, nemški fašistični vodja, je izdal odredbo članom parlamenta svoje stranke, naj pridejo k zborovanju v rjavih srajcah. Torej se pričenjajo tudi že uniformirati kakor njih italijanski bratci.

LEWIS NA LISTI ZA DELAVSKEGA TAJNIKA

Washington, D. C. — Velika pažnja se posveča tukaj možnosti, da bo potrebno imenovati novega delavskega tajnika. Med več imeni, ki so bi-

la Hooverju v ta namen predložena, se nahaja tudi J. L. Lewisa, predsednika rudarske unije, United Mine Workers of America, ki je znan iz spora, ki ga ima zadnja leta z 12. illinoiškim distriktom te unije.

DIVJAŠKI BANDITI UBILI MLADENIČA

Chicago, Ill. — Na oglu Peoria in 70. ceste je bil preteklo nedeljo zjutraj s strelom ubit 25letni E. Fitzgerald, 7031 So. Carpenter St. Kakor pripoveduje neki njegov prijatelj, ki se je malo pred usodnim dogodkom ločil od njega, je imel umorjeni pri sebi samo 40 centov. Iz tega domneva policija, da so ga napadli banditi in ga umorili iz jeze, ker niso več denarja našli pri njem.

VEČNI OGENJ V MORENIJU

Požar v petrolejskih vrelih v Moreniju na Ruskem, ki traja že skoraj dve leti, je bil v zadnjem času nekoliko popustil. Te dni se je pa požar znova okreplil; pod zemljo se sliši zamolklo gromenje. Strokovnjaki menijo, da je požar dosegel nov vrelec in da je pričakovati ponovnih izbruhov. Nevarnosti za prebivalstvo ni.

ŠIRITE 'AMER. SLOVENCA'!

Na vrhniški železnici. — Orožnik je našel na progi vrhniške železnice nekega človeka.

— Kaj delate tukaj? Ali ne veste, da bo prišel vlak?

— Izvršil bom samomor.

— Zakaj pa imate s seboj dva hlebca kruha?

— Ja, čujte, predno pride vrhniški vlak, vendar lahko že od lakote umrem.

BOLEHAL NA ŽELODCU SEDAJ SE SMEJE

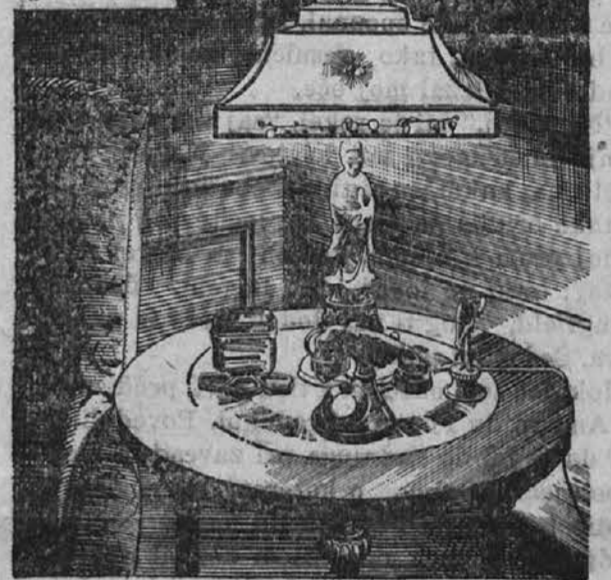

Trinerjevo grenko vino je pomagalo mojemu soprogu — je zelo dobro za njegov želodec. Sedaj je vesel in se smeje —preje je bil vedno jezen — mi se počutil kot zdrav človek," piše Mrs. Stanley Schultz iz Milwaukee. Tisoče hvale to zeliščno zdravilo slovičnega zdravnikarja. Očisti štiri važne prostore — želodec, jetra, žolčni mehur in čreva. Odžene žledolice, jeterne, zabasnost in zaprtične nerodnosti.

Dokazano Poskusite ga na naš rizičnem Zastojni ziko. Preskrbite so steklenico tega še danes od vašega lekarnarja. Jemljite ga deset dni. Ako vam ne pomaga, vrnite ostalo lekarnarju in zahtevajte vaš denar nazaj. Ne odlašajte to še danes.

Bitter Triner's Wine

Eden kotov stanovanjske sobe krasnega modernega doma.

V tej stanovanjski sobi je udobnost... mehka svetloba izbrane svetilke, blazinasti naslonjač in podaljšek telefona, da ga lahko dosežete, tako, da je vaša udobnost v vsem popolna. Podaljške telefona imate lahko v stanovanjski sobi, spalnici in kuhinji za malo ceno. "Ne hodite, da govorite," je nova ideja v udobnosti in pripravnosti. Pokličite naš poslovni urad za tisto malo število enostavnih podrobnosti.

ILLINOIS BELL TELEPHONE COMPANY
BELL SYSTEM
One Policy - One System - Universal Service

ČEMU

bi se mudič doma s perilom, ko vam operemo mi po nizki ceni. Mi pridemo po vaše perilo na dom in ga vam zopet pripeljemo na dom pokličite nas na telefon!

PARK VIEW WET WASH LAUNDRY CO.

FRAN GRILL, predsednik

1729 W. 21st Street, Chicago, Ill.
Tel. Canal 7172-7173

DRUŠTVA KRŠČANSKIH MATER IN ŽENA POZOR!

Knjigarna "Amerikanski Slovenec" je te dni izdala nove društvene knjižice, v katerih so "PRAVILA in OBREDNIK", ki se rabi pri sprejemu in društvnih shodih. V teh novih knjigah so dodane tudi Lavretanske litanije Matere Božje. Besedilo pravil in obrednika je preuredil pred. g. pater Odilo Hanjšek, O.F.M. misijonar in odgovarjajo sedanjim potrebam in razmeram materinih društev.

Društva in čč. gg. župniki, ki so nas popraševali po teh knjigah jih sedaj lahko dobe.

Knjige so močno trdo vezane v platno in stane posamezni komad 35c. Društvam in čč. gg. duhovnikom pri večjih naročilih dovoljujemo poseben popust.

Knjigarna

Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

NEW delight in Cheese flavor

Still another Kraft-Phenix triumph! New digestibility, health qualities and delicious new flavor added to cheese.

In Velveeta all the valuable properties of rich milk are retained. Milk sugar, calcium and minerals. Good for everyone, including the children.

Velveeta spreads, slices, or melts and toasts instantly. Try a half pound package today.

KRAFT

Velveeta

The Delicious New Cheese Food

SIR H. RIDER-HAGGARD:

Hči cesarja Montezume

ZGODOVINSKA POVEST

Iz angleščine prevel Jos. Poljanec

Sedaj pa še nekaj. Ako ti vest dopušča, opusti to zasledovanje de Garcia. Vzemi svoje imetje in se vrni z njim domov na Angleško; poroči dekle, ki si jo želiš, in živi srečno, kakor se ti najboljše vidi.

Kdo pa si ti, da bi izvršil maščevanje nad tem lopovom de Garcia? Pusti ga, maščeval se bo sam nad seboj. Drugače boš pretrpel mnogo bednosti, naporov in nevarnosti, in na poslednjem en udarec izgubil ljubezen, življenje in premoženje.

"Jaz sem vendar prisegel, da ga ubijem," sem odgovoril; "kako mi je mogoče prelomiti tako svečano prisego? Kako bi mogel mirno sedeti doma pod pezo tolike sramote?"

"Ne vem; o tem ne morem soditi. Ravnat moraš pač kakor je te volja. Ako pa ga boš še nadalje zasledoval in ga navsezadnje umrtil, se ti lahko zgodi, da boš zabredel v še večjo sramoto kot je ta. Boril si se z njim in on se je rešil in pobegnul. Pusti ga, če si pameten. Sedaj pa se skloni, me poljubi in se poslovi od mene. Ne želim, da bi me videl umirati, in moja smrt je blizu. Ne vem, ali se bova zopet srečala, kedar pride tudi nate vrsta in ležeš kakor jaz sedaj ležim, ali pa naju bodo najina pota ločila. Če se to zgodi, ostani zdrav!"

Po teh besedah sem se sklonil k njemu in ga poljubil na čelo; bridko sem se zjokal in šele v tej uri sem spoznal, kako resnično sem ga bil vzljubil, tako resnično, kakor da bi pred menoj ležal moj oče.

"Ne jokaj," mi je rekel, "saj vse naše življenje ni drugega kot ločitev. Nekoč sem imel sina, kakoršen si ti: nobena ločitev ni bila tako bridka za mene kot ločitev od njega. Sedaj grem k njemu, ker on ni mogel priti nazaj; torej ne jokaj. Z Bogom, Thomas Wingfield. Bog ti naj dodeli srečo in naj te čuva. Sedaj pa pojdi!"

Jokajoč sem odšel in v tisti noči, pred zoro, je Andres de Fonseca preminul. Povedali so mi, da je bil do zadnjega pri zavesti in umrl šepetajoč ime sina, o katerem je govoril v svojih poslednjih besedah do mene.

Zgodovine tega sina nisem doznal nikdar, niti Fonsece samega; liki Indijanec je zakrival svojo sled korak za korakom, ko je stopal po poti življenja. Nikdar ni govoril o svoji preteklosti, in v vseh knjigah in listinah, ki jih je zapustil, ni najti besede, ki bi se nanjo nanašale. Pred nekaj leti sem nekoč prebiral že omenjene knjige, pisane s skrivno pisavo, do katere mi je bil dal ključ, preden je umrl. Še sedaj, ko pišem te vrstice, stojim pred menoj na polici; v njih so mnogovrstne zgodbe o žalosti, sramoti, zlu o prevarjenih zvestobi in izdani nedolžnosti, o krvoločnosti, o lakomnosti, zmagujoči nad ljubeznijo, o ljubezni, zmagujoči nad smrtjo — toliko, da bi nudile gradivo za pol stotine resničnih povesti. V vseh teh zapiskih sedaj že minulega in pozabljenega rodu se nikjer ne omenja Fonsecovo ime, nikjer ni najti trohice njegove zgodbe. Izgubljena je za vedno in mogoče je prav tako. Tako je umrl moj dobrotnik in najboljši prijatelj.

Ko je ležal na odru, sem se šel posloviti od njega; lep in miren je bil videti v svojem smrtnem spanju. Pri tej priliki mi je dala hišina, ki ga je s pomočjo drugih opravila za grob, dve jako lični sliki, slikani na slovnico kost in vdeleni v zlato, ki so ju našli na njegovem vratu. Še sedaj ju imam. Ena kaže glavo ženske, ljubkega, hrepencega obraza, druga pa glavo mrtvega mladeniča, ki je tudi lepa, a jako žalostna. Brez dvoma sta bila mati in sin, ampak to je vse, kar vem o njih.

Drugi dan sem pokopal Andresa de Fonseca brez vsakega sijaja in bleska, ker mi je naročil, da naj se izda kolikor mogoče malo denarja za njegovo mrtvo truplo; nato sem se vrnil domov, da sprejemem notarja. Odpečatil je listine, jih prebral, in jaz sem bil v polni posesti premoženja rajnega. Ko je notar odtegnil vsote, ki jih je bilo treba izplačati za pristojbine, volila in plačilo, je odšel in se mi globoko poklonil. Mar nisem bil bogat? Resnica, bogat sem bil in brez vsega truda sem prišel do lepega premoženja. Lahko sem bil vesel, a vendar je bila ta noč kaj žalostna zame, da že dolgo nisem bil tako otožen, odkar sem stopil na špansko zemljo. Misli so mi uhajale domov; pred oči mi je stopila mati, spomnil sem se njenega morilca in na svojo prisego, katero sem bil prisegel očetu; prikazala se mi je Lilija. Moja duša je bila polna dvomov, žalosti in tuge.

DESETO POGlavJE

Maščevanje kliče Toma naprej.

Čim sem se nekoliko umiril in potolažil, sem pričel razmišljati o okoliščinah in razmerah, v katere sem bil prišel. Sedaj sem bil bogat, premožen, in da bi se sedaj vrnil s svojim bogastvom domov na Angleško, kakor mi je bil Fonseca svetoval, bi bili moji izgledi doma v resnici kaj ugodni. Toda prisega, ki sem jo bil prisegel, me je težila kot kamen. Prisegel sem bil, da se maščujem nad de Garcia, prosil sem bil Boga, da naj ostane prokletstvo nebes toliko časa nad menoj, dokler se ne maščujem, kakor sem se bil zaklel. Ako bi pa živel doma na Angleškem v miru in izobilju, bi pač ne mogel izvršiti maščevanja. Povrh tega sem bil doznal, kje se nahaja materin morilec, ali vsaj na katerem koncu sveta ga lahko iščem; ker je v tistih krajih, kamor se je bil podal, živelo malo belih ljudi, se ni mogel tako uspešno skrivati kakor na Španskem. To vest sem bil izvedel malo dni pred Fonsecovo smrtjo kot namestnik v njegovem poklicu za časa njegove bolezni.

Moja narava je odločna, trgovatna, in konec tega razmišljanja je bil, da sem sklenil vdušiti svoje srčne želje in v nemar pustiti svet umirajočega dobrotnika, in iti za de Garcia do konca sveta, če treba ter ga ubiti, kakor sem bil prisegel.

Najprvo pa sem marljivo in skrivaj poizvedoval, ali je resnica, da se je bil de Garcia podal v Zapadno Indijo. Naj povem na kratko, da se je dva dni po dvoboju, ki sem ga bil imel z njim, nek človek, čegar opis se je docela ujema z de Garcia, dasi je imel drugo ime, vkrcal v Seviljo na neko ladjo, ki je bila namenjena na Kanarske otoke: tam je namestila čakati prihod brodovja, ki je plulo na Hispaniolo (sedaj Haiti). Z ozirom na različne okoliščine nisem ni malo dvomil, da ta človek ni bil nikdo drugi kot de Garcia; na to sicer nisem bil pomislil poprej, vendar ni bilo nič čudnega, kajti Zapadna Indija je bila takrat, kot še sedaj, pribežališče klativitezev in lopovov, katerim so bila španska tla prevroča.

(Dalje prih.)

Stiri najnovije plošče

RAVNOGAR IZŠLE!

- 25144—Pojmo veseli zdravico, Hišica pri cest' stoji, požete gđc. Udovič-Lovše...75c
25145—Štajerska, Vesela Micka, komada na harmoniko75c
25146—Tirolska koračnica, Stari Peter, dva krasna komada75c
55216—Dunajska koračnica, Hunyodl, ogrska koračnica, 12pačna plošča.....\$1.25

DRUGE SLOVENSKE PLOŠČE

- 25062—Povšter tanc, Ribeniška polka, harmonika in kitare75c
25063—Ančka pojd plesat, valček, Tromplan za ples, harmonika in inštr.75c
25064—Ribeniška, I. del, Ribeniška, II. del, moški kvartet75c
25065—Samo še enkrat, valček, Ven pa not, polka, instrumentalni trio75c
25066—Kranjski spomini, valček, Luna valček, orkester75c
25067—Fantje se zbirajo, moško petje, Na planine, petje, zbor "Jadran"75c
25068—Črne oči, valček, Fantje se zbirajo, moški kvartet75c
25069—Stari šotiš, Odpri mi dekle kamrico, trio s petjem75c
25070—Al' me boš kaj rada imela, Carlota valček, orkester75c
25071—Regiment po cesti gre, s petjem, Sebelska koračnica, harmonika75c
25072—Štajerska, Moj prijatelj, polka, moški kvartet.....75c
25074—Sokolska koračnica, Kje je moja, harmonika in kitare75c
25075—Slovenske pesmi, V slovo, ženski duet in klavir.....75c
25076—En let' in pol, Ljubca moje, ženski duet in klavir.....75c
25077—Dolenjska polka, Štajerski Landler, godba75c
25078—Dunaj ostane Dunaj, Neverna Ančka, harmonika in kitare75c
25079—Danici, Domače pesmi, ženski duet in klavir.....75c
25080—Oberštajerii, Slovenski poskočni šotiš, godba75c
25081—Nemški valček, Čerliška polka, godba75c
25082—Bod' moja, bod' moja, Nebeška ženitev, Anton Shubel bariton.....75c
25083—Čez Savco v vas hodiš, Sladki spomini, ženski duet in klavir.....75c
25084—Nočni čuvaj, Pevec na note75c
25085—Cingel congel, So ptičice zbrane, ženski duet in klavir.....75c
25086—Še kikelco prodala bom, Gor čez jezero, Anton Shubel bariton.....75c
25087-F—Tiha luna, moški kvartet, petje, Rojakom, moški kvartet, petje75c
25088-F—Takrat v starih časih, moški kvart., petje, Pozdrav, moški kvartet75c
25089-F—Kje je moj mili dom, narodna, Moja ljubca je. . . , narodna, Ant. Šubelj.....75c
25090-F—Megla v jezera, narodna, Zaspanček, narodna, Ant. Šubelj75c
25091-F—Oj pastirčki, božji ljubljenci, Vsi verni kristjani, božična, poje A. Šubelj.....75c
25092-F—Sveta noč, Sv. Jožef in Marija, božična, poje A. Šubelj75c
25093-F—Moja Francka, Potepuh, valček, harmonika75c
25094-F—Fantje po polj' gredo, Soča voda, pojeta M. Udovič in J. Laushe75c
25095-F—Sladke vijolice, valček, Double Eagle, koračnica, harmonike75c
25096-F—Trebja ni moje ljubce plavati, Ko ptičica ta mala, pojeta M. Udovič in J. Lavše.....75c
25097-F—Dekle to mi povej, Pastir, bariton, A. Šubelj.....75c
25098-F—Golobička, polka, Repač, banda, dve harmoniki75c
25099-F—Zvedel se mnekaj novega, Micka, ženski duet, Udovič in Lavše75c

Manj, kakor TRI plošče ne razpošiljamo.

Naročilom priložite potrebni znesek. Pri naročilih manj kakor 5 plošč, računamo od vsake plošče po 5c za poštino. Ako naročite 5 ali več plošč, plačamo poštino ml. — Pošiljamo tudi po C. O. D. (poštnem povzetju), za kar računamo za stroške 20c od pošiljatve. — Naročila blagovolite poslati naravnost na

Knjigarna Amerikanski Slovenec 1849 West 22nd Street, Chicago, Ill.

PISANO POLJE

J. M. Trunk

Ako se, se prijemajo za — slamo

Poroča se iz Grčije: "Atene, Grška, 4. sept. — Vlada je odredila, da morajo vsi katoliški duhovniki izpremeniti kroj svoje obleke, da se bodo že po obleki razlikovali od grških ortodokskih duhovnikov. Na ta način namerava vlada preprečiti izpreobračanje ortodokskih katoličanov v rimokatoličane. Dosedaj so nosili ortodoksni in rimokatoliški duhovniki enake obleke in ljudje jih niso ločili, zato je bilo izpreobračanje k rimokatoliški veri lahko delo."

Ne vem, kako je zdaj na Grškem glede obleke. Vsaj leta 1906, ko sem bil tam, je lahko vsak človek že po obleki poznal, ali je svečnik katoliški ali pravoslavni. Težko, da bi se bila noša pravoslavnih izpremenila, morala bi se katoliška.

Vlada ima palico in lahko jo zaviti, ako se ji poljubi. Če je res tako, kakor se glasi notica, bi sledilo, da mora ortodoksna vera stati na zelo slabih podlagi, ako bi jo omajala kar že kaka — noša. Ako bi pa kdo res hotel postati rimski katolik, bi pa na katoliški strani za sprejem ne zadostovalo, da sledi le — obleki. Katoliška cerkev zahteva tudi prepričanje.

Sicer bi pa notica kazala, da se pravoslavje začne majati, ko mu zmanjka vladna podpora.

To ni prava pot.

Socialna pravičnost, in to je moralna zahteva, moralno načelo, tirja, da mora delavec biti plačan tako, da pošteno more preživljati sebe in družino. Le redkokdaj je tako. Plača dostikrat ne odgovarja pravični socialni zahtevi. Ako pa kdo noče reda razrušiti, ki končne razruši tudi njega, ne gre, da sam posega po — plači, da krade. Tatvina je tatvina.

Tobačni monopol v Ljubljani slabo plačuje delavce. Zgodilo se je, da so začeli nekateri krasti tobak in ga pod roko prodajati. Prišli so pred sodnijo in bili obsodeni. Sodnik mora postopati po paragrafu. Delavec mora nastopiti drugo, zakonito pot, da pride do primerne plače, pot tatvine ni prava.

Nizka plača, nezadostna meza je lahko razlog, nikakor pa ni opravičba.

Kam pridemo? Po vojni ni bilo nobeno ameriškansko pismo varno, da se ga ne spolira, ako je bilo kaj v njem. Tudi meni se je pripetilo tako, da mi je poštni uradnik (bilo je to v Avstriji) spoliral priporočeno pismo iz Amerike. Šel sem na pristojno mesto in naznanil tatvino. — Zdelo se mi je, da so dobro poznali storilca. Rekli so mi pa, da ne morejo ničesar ukreniti, ker izgovarjajo se, da s plačo ne izhajajo. Informiral sem se pa in izvedel, da je imel dotični mesečno 8000 kron, prav dobro plačo, ko sem jaz dobival kot penzionist le 1400 kron na mesec. Tatvina

Tel. v uradu: Cicero 610. Rezidenca: Cicero 484.

DR. FRANK PAULICH

SLOVENSKI ZOBOZDRAVNIK

Urad: 2123-25 South 52nd Ave., CICERO, ILL. (Poleg Elevatorja.)

Uradne ure: Od 9 do 12 dopol. 1 do 5 pop. in 6:30 do 9 ure zvečer. — Ob sredah od 9 do 12 dopoldne.

je tatvina, in red je red. Ako si kdo res prisvoji, ker je v potrebi, to po moralnih načelih lahko ni niti tatvina.

Zopet pa je vprašanje, ali je res potreba? V teku kakih štirinajst dni v zadnjem času so samole v "corn-beltu", zapadno od Chicago, okradli 10 bank in ukradli nad 100,000 dolarjev. Posluževali so se celo zrakoplovov. Ali je bila socialna krivica vzrok, da tako in toliko pokradejo?

Otrok zaveka, ko ni kruha, zaveka tudi, ko mora oče ali mati iti v ječo radi tatvine; to je vrlo žalostno. Ampak še bolj žalostno pa bo, ko bo morala pozneje otrok izvedel, da sta oče ali mama pač — kradla.

Čim več glasov? Eh... er... Komunisti prehudi — nacionalisti. Roba očividno ne gre skupaj. Pa je šla, in še preveč je šla, tako da so morali v Moskvi namigniti s kolom. Šla je preveč skupaj pri nemških komunistih, namreč povodom zadnjih volitev. Nemec je v prvi vrsti Nemec, potem šele kaj drugega. To stoji, in niti pri komunistih ni izjeme.

V politične svrhe se namreč kaj uprizarja, ker politika pri sredstvih ni izbirčna. Dvomljivo pa je, da bi bili nemški komunisti mislili le na politiko, in ne prav resno tudi na nemški nacionalizem, ko so se odevali v ta plašč, saj internacionalen je in le internacionalen je rad le kak Slovan. Nemec in tudi nemški komunist pa je — nacionalen.

Za pokranje iz Moskve se se pa ti nemški komunisti gotovo prav malo zmenili. Moskve se bodo prav malo bali, in rabili bodo Moskvo, da le, ko jim bo služila za nemški nacionalizem. So ptičji — Nemci, in ptičji prav vsi, tudi — komunisti.

SLOVESNA OTVORITEV MOSTU

Chicago, Ill. — S slovenskimi ceremonijami se je preteklo soboto izvršila otvoritev novega mostu na So. Damen Ave. preko južnega rokava reke. Slovesnost se je otvorila s paradom po Damen Ave. in Culbertson St. do mostu. Dogodkovni župan Thompson sam.

Most, ki je stal tri in pol milijone dolarjev, je dolg 240 čevljev in zelo okraja mesto med deloma mesta na severni in južni strani rečnega rokava. Damen Ave. se je pred 14. junijem 1927 imenovala Robey Street.

"Amerikanski Slovenec" je največji slovenski dnevnik v Ameriki. Naročajte ga!

POZOR!

Najuspešneje zdravila na svetu izdeluje jaz, ALPEN TINKTURO zoper izpadanju in v rast las od katere prenehajo lasje odpadati in v kratkem času krasno izrastejo ako so še korenine na glavi. BRUSLIN TINKTURO zoper sive lase od katere vam rastejo lasje v par dneh popolnoma stanejo kakor v mladosti. FLUIDUM per REUMATIZEM in trganje v kosteh ozdravi to bolezen najhitreje. ELZA žamba ozdravi vsak rano opekline, hule in turo v krajšem času. Najuspešneje zdravilo zoper mozulce, lisaje, solčnate mozolje, srbečo kožo in pruhute na glavi. Izboljša in zdravi zoper karje oči, ki jih zdravil, kdor bi rabil moja zdravila brez uspeha mu dvojno povrnem. Pišite po brezplačni cenik. Moj denar zdravila za Ameriko so v Washingtonu registrirane in v Kanadi so registrirane v Ottavi, Ont., Canada. JAKOB WAHČIČ, Cleveland, Ohio 1436 E. 95th St.

TISKARNA

AMERIKANSKI SLOVENEK

izvršuje vsa tiskarska dela točno in po najzmernejših cenah. Mnogi so se o tem prepričali in so naši stalni odjemalci.

Društva — Trgovci — Posamezniki

dobijo v naši tiskarni vedno solidno in točno postrežbo. Priporočamo, da predno oddate naročilo drugam, da pišete nam po cene. Izvršujemo prestave na angleško in obratno. Za nas ni nobeno naročilo preveliko, nobeno premalo.

Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.